

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Piotr Dziadzio Podsekretarz Stanu Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Marcin Różański Główny Specjalista tel. 22 695 81 82 e-mail: marcin.rozanski@klimat.gov.pl	Data sporządzenia 4 listopada 2020 r. Źródło: Delegacja ustawowa - art. 11 ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t. j., Dz. U. z 2020 r. poz. 833 z późn. zm.) Nr w wykazie prac: RD238

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (zwany dalej „rozporządzeniem”) realizuje upoważnienie wynikające z art. 11 ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. W rozporządzeniu wykorzystano doświadczenia ostatnich lat i dostosowano regulacje dotyczące wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła do zmieniających się realiów gospodarczych oraz technologicznych.

Rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. poz. 924), zwanym dalej „rozporządzeniem z 2007 r.”. Zastosowanie przepisów rozporządzenia z 2007 r. w sierpniu 2015 r. wykazało ich niedoskonałości, pokazało konieczność ich zmian celem poprawy tak bezpieczeństwa energetycznego kraju, jak również mechanizmów regulujących kwestię ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w sposób jak najmniej uciążliwy dla odbiorców oraz wskazało na niedostosowanie tych przepisów do warunków, potrzeb i możliwości komunikacji z odbiorcami.

Zastosowanie przepisów rozporządzenia z 2007 r. w sierpniu 2015 r. prowadziło do powstania wielu uzasadnionych wątpliwości po stronie operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, istotnie utrudniających ich współpracę z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki i przekazywanie temu organowi oczekiwanych przez niego informacji o odbiorcach, których dotyczyły ograniczenia w poborze. W niektórych przypadkach te rozbieżności, będące oczywistym skutkiem niedoskonałości rozporządzenia z 2007 r., prowadziły do nakładania kar na odbiorców i operatorów systemów.

Z powodu niejasności w poprzednim rozporządzeniu z 2007 r., pomimo dochowania staranności przez operatorów systemów elektroenergetycznych, doszło do sytuacji, w której przekazane przez operatorów informacje, dotyczące wprowadzonych w 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zostały zinterpretowane jako wprowadzające w błąd Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z powodu niestaranności operatorów.

Nowe rozporządzenie pozwoli operatorom systemów elektroenergetycznych dostarczać Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w odpowiednim czasie jednoznaczne informacje, adekwatne dla potrzeb organu regulacyjnego, bez potrzeby wcześniejszego wyjaśniania zakresu oczekiwanych przez organ informacji.

Ponadto, rozporządzenie zmienia zasadę informowania odbiorców, których dotyczą ograniczenia o wielkości obowiązujących ich dostępnych mocy w sytuacji wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, opiera wyznaczanie wielkości tych mocy o obiektywne wartości określone na podstawie pomiarów oraz poprawia i zwiększa możliwości komunikacji w formie elektronicznej, ułatwiając odbiorcom dostęp do informacji o wprowadzanych ograniczeniach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Rekomenduje się wydanie rozporządzenia.

Obowiązujące rozporządzenie z 2007 r. od momentu wydania, pomimo znacznych transformacji dokonujących się w gospodarce narodowej, nie uległo zmianie, przy czym nadmienić trzeba, że zostało ono opracowane na podstawie doświadczeń z lat 80 i 90 ubiegłego wieku, kiedy to realizowane były w kraju ostatnie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W sierpniu 2015 r. fala upałów obejmująca obszar całego kraju spowodowała zdecydowane pogorszenie warunków pracy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (zwanego dalej „KSE”). Pomimo wykorzystania przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego (zwanego dalej „OSP”) wszystkich operacyjnych środków zaradczych, deficyt mocy wytwórczych, dostępnych dla zbilansowania zapotrzebowania w KSE, osiągnął wartość wskazującą jednoznacznie na wystąpienie stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. W tych okolicznościach, po wyczerpaniu we współpracy z użytkownikami systemu, wszelkich dostępnych środków służących zapewnieniu prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, OSP wprowadził ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej (w dniu 10 sierpnia w trybie na polecenie OSP, a w dniu 11 sierpnia w trybie rozporządzenia Rady Ministrów, wydane go w oparciu o art. 11 ust. 7 ustawy).

Realizowane po raz pierwszy od ponad 20-stu lat ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, wykazały potrzebę aktualizacji zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, określonych w rozporządzeniu z 2007 r., celem:

1. obiektywizacji sposobu wyznaczania wielkości mocy minimalnej i maksymalnej poboru, które odbiorca podlegający ograniczeniom może pobierać odpowiednio w 20 i 12 stopniu zasilania, (tj. poprzez wyznaczanie ww. wielkości na podstawie pomiarów mocy średniogodzinnej pobieranej przez odbiorcę w okresie 12-miesięcy) oraz na tej podstawie wyznaczanie mocy w pozostałych stopniach zasilania (wielkości mocy, które może pobierać odbiorca w stopniach zasilania od 12 do 20 będą wynikały z równomiernego podziału zakresu mocy od wielkości mocy maksymalnej poboru, określonej dla stopnia 12 do wielkości mocy minimalnej poboru, określonej dla stopnia 20),
2. doszczegółowienia katalogu podmiotowo - przedmiotowego odbiorców podlegających ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
3. dostosowania zasad oraz terminów opracowania, uzgadniania i zatwierdzania planów ograniczeń, do okresów wynikających z uregulowań taryfowych,
4. uregulowania w umowach z odbiorcami (umowach o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowach kompleksowych) wielkości mocy obowiązujących odbiorcę w stopniach zasilania od 12 do 20, jak również sposobu corocznej aktualizacji wielkości tych mocy,
5. wprowadzenia pomiędzy operatorami systemu a odbiorcami podlegającymi ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej nowych form komunikacji, tj. wykorzystania poczty elektronicznej oraz wiadomości SMS,
6. zmianę w zakresie 11 stopnia zasilania, w którym odbiorca, w trakcie trwania ograniczeń, będzie mógł pobierać moc w obiekcie w wielkościach i na zasadach określonych w umowach, na podstawie których świadczone są temu odbiorcy usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej (*de facto* na warunkach przed wprowadzeniem ograniczeń - koncepcja zerowego stopnia zasilania),
7. obiektywnej (w oparciu o dokonywane pomiary) weryfikacji wykonania przez odbiorców redukcji mocy w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej,
8. usunięcia wątpliwości interpretacyjnych, wyeliminowania niejednoznaczności lub korekty przepisów obiektywnie utrudniających współpracę operatorów systemów dystrybucyjnych z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, i w konsekwencji wyłączenia ryzyka uznania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, że nie otrzymał odpowiednich informacji od operatorów systemów, a nawet że został wprowadzony w błąd z powodu niestaranności operatorów systemu elektroenergetycznego, np.: poprzez objęcie ograniczeniami odbiorców o mocy umownej równej 300 kW (zgodnie z przepisami rozporządzenia z 2007 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą odbiorców energii, dla których wielkość mocy umownej określonej w umowach o świadczenie usług przesyłania albo dystrybucji lub umowach kompleksowych, ustalona została powyżej 300 kW, zaś ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami podlegają odbiorcy energii, dla których wielkość mocy umownej określonej w ww. umowach, ustalona została poniżej 300 kW);

Pojawiające się okresowo w ciągu kilku ostatnich lat, w szczególności w okresie letnim, ryzyko braku dostatecznej wielkości rezerw mocy w KSE, w przypadku wykorzystania przez OSP wszystkich dostępnych środków zaradczych, może powodować konieczność zastosowania przepisów regulujących wprowadzanie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Jak wskazano powyżej, zastosowanie przepisów rozporządzenia z 2007 r. wykazało jego niedoskonałości i niedostosowanie do aktualnych warunków, potrzeb Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i operatorów systemów, oraz możliwości komunikacyjnych, a także wskazało na potrzebę zmian dla poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju oraz sprawności procesu wprowadzania ograniczeń, w sposób najmniej uciążliwy dla odbiorców. Brak wprowadzenia nowych regulacji w tym zakresie może skutkować nieuzyskaniem odpowiedniego poziomu redukcji poboru mocy na etapie planowania pracy systemu oraz stanowić realne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania KSE w warunkach ekstremalnych. W konsekwencji może to spowodować konieczność wprowadzenia ograniczeń w trybie wyłączeń awaryjnych lub nawet może prowadzić do załamania się prawidłowej pracy KSE i wystąpienia przerw w pracy (tj. zaniku napięcia) całego systemu lub znacznej jego części, czyli zjawiska blackout'u. W takim przypadku wyłączeniami zasilania

na danym obszarze zostaliby objęci wszyscy odbiorcy, także ci, którzy podlegają ochronie, co może mieć katastrofalne skutki dla dotkniętych wyłączeniami odbiorców, jak również dla całej gospodarki.

Rozporządzenie, jako podstawę do określania wielkości ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przyjmuje dopuszczalne pobory mocy określone indywidualnie w umowie z każdym odbiorcą podlegającym ograniczeniom. Wartości dopuszczalnych mocy określonych w umowie przekazywane są odbiorcom przez operatorów na podstawie dokonanych pomiarów i według zasad określonych w rozporządzeniu. Jest to kluczowa zmiana w stosunku do przepisów rozporządzenia z 2007 r., zgodnie, z którym wielkości mocy w skrajnych stopniach zasilania (11 i 20) były równe odpowiednio wartości mocy umownej zamawianej przez odbiorcę i wartości mocy tzw. bezpiecznej, deklarowanej przez odbiorcę. Sumaryczne wartości dopuszczalnych poborów mocy wszystkich odbiorców podlegających ograniczeniom są podstawą budowy planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, który to plan służy do oceny skali niezbędnych do wprowadzenia ograniczeń, mających na celu likwidację stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i uniknięcie blackout'u.

W rozporządzeniu wprowadzono mechanizm obiektywizacji sposobu wyznaczania mocy w poszczególnych stopniach zasilania w oparciu o dane pomiarowe, a zatem dane obiektywne (rzeczywisty pobór mocy przez odbiorcę). Dotychczasowy system deklarowania przez odbiorcę minimalnej mocy wymaganej dla zapewnienia bezpieczeństwa osób i mienia (tzw. moc bezpieczna), uniemożliwiał operatorom weryfikację danych podawanych przez odbiorców, co stanowiło zachętę do nadużywania tego systemu. Przykładowo, prowadzone analizy wykazały, że sumaryczna moc pobierana przez odbiorców zobowiązanych do stosowania się do ograniczeń, jest w okresie weekendów niższa od sumarycznej deklarowanej mocy bezpiecznej co może wskazywać, że znaczna część odbiorców zawyża wartość tej mocy w deklaracjach zgłaszanych do planu ograniczeń.

Ponadto, dotychczasowy sposób określania wartości mocy maksymalnej (tj. dopuszczalnego poboru mocy w stopniu 11) polegający na przyjmowaniu wartości mocy umownej jako mocy maksymalnej powoduje, że opracowany na tej podstawie plan nie prezentuje faktycznych, możliwych do osiągnięcia efektów ograniczeń w przypadku ogłoszenia stopni zasilania. Wynika to z faktu pobierania w tym samym czasie przez bardzo wielu odbiorców mocy znacznie mniejszej od zamówionej mocy umownej. Dlatego, w sytuacji ogłoszenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, odbiorcy ci, w niskich stopniach zasilania (od 11 aż do 15-17), praktycznie nie muszą ograniczać pobieranej przez siebie mocy (pobierają mniej niż dopuszczalna wartość mocy w danym stopniu). Skutkuje to w praktyce znikomymi efektami zastosowania niższych stopni ograniczeń.

Odniesienie, według obowiązującego rozporządzenia z 2007 r., efektów wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do mocy umownej powoduje, że wyliczone w planach ograniczeń wartości nie oddają faktycznie możliwych do uzyskania wartości realnych efektów. Te zaś mogą być dopiero określone na podstawie porównania wyliczeń planu, pomiarów oraz żmudnych analiz. Podkreślić należy, że znaczna różnica w danych podanych w planie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej a faktycznie uzyskanymi wielkościami po wprowadzeniu ograniczeń (przypadek ograniczeń wprowadzonych w sierpniu 2015 r.), wynika z przyjętej w obowiązującym rozporządzeniu z 2007 r. metodyki określania wartości mocy. Rozporządzenie koryguje tę sytuację poprzez oparcie określenia mocy w poszczególnych stopniach zasilania na danych mierzalnych (pomiarowych), a więc wartościach mocy faktycznie pobieranych przez odbiorcę w okresie 12 miesięcy, przed ich określeniem przez operatora. Nowy model wyznaczania stopni zasilania, oparty jest na ww. rocznym zbiorze danych pomiarowych, pozyskiwanych w sposób zdalny, zatem proces poddany jest automatyzacji. Przewiduje się, że wykorzystanie danych pomiarowych odbiorców i ich obiektów oraz coroczne ich aktualizowanie pozwoli na zastosowanie, w przypadku powstania sytuacji uzasadniającej wprowadzenie ograniczeń, stopni zasilania lepiej dopasowanych do potrzeb systemu, a zatem mniej dotkliwych dla ogółu odbiorców.

Rozporządzenie ustala nową koncepcję 11 stopnia zasilania, która pozwala odbiorcom na elastyczne zachowania w okresie obowiązywania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, w którym to okresie obniżony dopuszczalny pobór mocy obowiązuje tylko w określonych przedziałach czasowych (szczytach zapotrzebowana). 11 stopień zasilania wprowadza zasadę, że odbiorca może pobierać moc w obiekcie w wielkościach i na zasadach określonych w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 oraz ust. 3 ustawy. Jest to o tyle istotne, że dzięki temu odbiorca dostosowując się do sytuacji kryzysowej, nie musi w okresach wprowadzenia 11 stopnia zasilania liczyć się z karami nakładanymi przez Prezesa URE za przekroczenia mocy w tym stopniu (dotychczas, w 11. stopniu zasilania, odbiorca musiał się liczyć z restrykcjami ze strony Prezesa URE za przekroczenia mocy umownej w tym stopniu).

W rozporządzeniu zastosowano tzw. model obiektowy, w którym to modelu określa się wartości mocy w poszczególnych stopniach zasilania dla uprzednio określonych obiektów odbiorcy (dla których wielkość mocy umownej, określona w umowie przesyłania albo dystrybucji lub umowie kompleksowej, ustalona została w wysokości 300 kW lub wyższej).

Rozporządzenie rewiduje i ujednocila zasady i kryteria kwalifikowania odbiorców podlegających ograniczeniom oraz podmiotów podlegających ochronie przed wprowadzanymi ograniczeniami. W rozporządzeniu dokonano również korekty terminów i zasad opracowywania, uzgadniania oraz zatwierdzania opracowanych przez operatorów systemu planów ograniczeń, które zostały dostosowane do okresów wynikających z uregulowań taryfowych. Podstawą dla opracowania przez operatorów, w cyklach rocznych, planów ograniczeń będą indywidualne plany ograniczeń. Indywidualne plany ograniczeń będą opracowywane przez operatorów systemów elektroenergetycznych dla obiektów, które posiadają

odbiorcy, w tym obiektów własnych operatorów, w oparciu o wielkości mocy określone na dzień 1 stycznia danego roku kalendarzowego. Niezbędne będzie również, po wejściu rozporządzenia w życie, przeprowadzenie jednorazowego działania polegającego na dostosowaniu (aktualizacji) umów, na podstawie, których świadczone są odbiorcy podlegającym ograniczeniom usługi przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, do nowych zasad wprowadzanych rozporządzeniem. Wprowadzanie do umów wartości ograniczeń na kolejny rok nie będzie wymagało dostosowania umowy, gdyż zmiana będzie dokonywała się automatycznie, po przesłaniu odbiorcy odpowiednich danych i informacji, zgodnie z rozporządzeniem.

Wprowadzenie w rozporządzeniu nowych regulacji, przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa pracy KSE. Zapewni również odbiorcom podlegającym ograniczeniom szybszy dostęp do informacji o wprowadzonych ograniczeniach oraz stopniach zasilania, umożliwi kontrolę dostosowania się do ogłoszonych ograniczeń oraz sprawną komunikację pomiędzy operatorami systemu a odbiorcami podlegającymi ograniczeniom. Dzięki temu również Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uzyska możliwość pełnego monitorowania wykonywania przez takich odbiorców obowiązków związanych z wprowadzonymi ograniczeniami. Rozporządzenie pozwala przy tym wykorzystać skuteczniejsze, a przede wszystkim szybsze kanały komunikacji pomiędzy operatorami systemu a odbiorcami podlegającymi ograniczeniom.

Rozporządzenie, poprzez zasadę stanowienia poszczególnych stopni zasilania na podstawie danych pomiarowych, powoduje, że możliwe będzie wprowadzenie przez OSP niższych stopni zasilania (tj. redukcji na niższym poziomie), co w sytuacji ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej ma szczególne znaczenie dla odbiorców.

Rozporządzenie, poprzez nowe podejście do sposobu określania wielkości mocy w poszczególnych stopniach zasilania opartego na modelu pomiarowym (obiektywnym), powoduje urealnienie wartości mocy w poszczególnych stopniach zasilania w opracowywanych przez operatorów systemu planach ograniczeń. Podkreślić należy, iż zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na okres od dnia 1 września 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2015 r., uzgodnionym z Prezesem URE, dla obszaru działania OSP, dla kolejnych stopni zasilania, w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, prognoza efektów ich zastosowania (dla szczytu rannego) powinna była kształtować się dla sierpnia 2015 zgodnie z **Tabelą 1**.

Tabela 1

Stopień zasilania	Maksymalny pobór mocy elektrycznej w danym stopniu zasilania [MW]	Efekty ograniczeń [MW]	
		w stopniu zasilania	narastająco
11	11 584	0	0
12	10 698	886	886
13	9 910	788	1 674
14	9 103	807	2 481
15	8 297	806	3 287
16	7 515	782	4 069
17	6 706	809	4 878
18	5 908	798	5 676
19	5 058	850	6 526
20	3 933	1 125	7 651

Konstruowany aktualnie (w cyklach rocznych) plan wprowadzania ograniczeń, oparty o moc umowną (dla stopnia 11), moc tzw. bezpieczną (dla stopnia 20) deklarowaną przez odbiorcę podlegającego ograniczeniom, oraz równomierny podział mocy pomiędzy tymi wartościami, jest planem wyłącznie orientacyjnym i szacunkowym (wartości w tabeli byłyby realne, gdyby w 11 stopniu zasilania, wszyscy odbiorcy podlegający ograniczeniom pobierali moc w wysokości mocy umownej, a w 20 stopniu zasilania deklarowana moc tzw. bezpieczna była wartością weryfikowalną, a nie wyłącznie deklaratywną). Zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń dla ww. okresu, maksymalny (dla 11 stopnia zasilania) pobór mocy podmiotów podlegających ograniczeniom powinien wynosić 11 584 MW, zaś minimalny (dla 20 stopnia zasilania), powinien wynosić 3 933 MW. Wprowadzenie ograniczeń według planu powodować więc powinno maksymalny efekt w wysokości 7 651 MW.

Wprowadzone w dniu 10 sierpnia 2015 r. (poniedziałek) ograniczenia w postaci ogłoszenia 20 stopnia zasilania pokazały, iż uzyskane przez OSP efekty dla 20 stopnia były dużo niższe. OSP, na podstawie danych pomiarowych mocy średniogodzinnej pozyskanych od operatorów systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych (OSD) posiadających połączenia z siecią przesyłową i na podstawie poboru mocy średniogodzinnej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci przesyłowej, dokonał porównania wartości maksymalnych poborów mocy w kolejne poniedziałki w okresie poprzedzającym wprowadzenie ograniczeń z poborem minimalnym w pierwszym dniu wprowadzenia ograniczeń (tj. także poniedziałek - 10 sierpnia 2015 r.). Maksymalny pobór mocy, w kolejne poniedziałki w okresie poprzedzającym wprowadzenie ograniczeń, wynosił średnio ok. 5 750 MW. Pobór mocy w dniu 10 sierpnia 2015 r. osiągnął minimum po ogłoszeniu ograniczeń, we wczesnych godzinach popołudniowych i wyniósł prawie 3 660 MW, w związku z czym efekt wprowadzenia 20. stopnia zasilania w odniesieniu do średniego poboru w analogicznych dniach przed i po ogłoszeniu ograniczeń wyniósł ok. 2 090 MW, co jest wielkością znacznie poniżej określonego w Planie Ograniczeń poziomu 7 651 MW.

Doświadczenia odbiorców podlegających ograniczeniom w sierpniu 2015 r. nie pozostały bez wpływu na kolejne aktualizacje planu wprowadzania ograniczeń. Zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej

na okres od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r., uzgodnionym z Prezesem URE, dla obszaru działania OSP, dla kolejnych stopni zasilania, w przypadku wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wielkości maksymalnego poboru w danym stopniu zasilania oraz prognoza efektów ich zastosowania powinna dla sierpnia 2017, kształtować się zgodnie z **Tabelą 2**.

Tabela 2

Stopień zasilania	Maksymalny pobór mocy elektrycznej w danym stopniu zasilania [MW]	Efekty ograniczeń [MW]	
		w stopniu zasilania	narastająco
11	14 890	0	0
12	13 924	966	966
13	13 046	878	1 844
14	12 170	876	2 720
15	11 293	877	3 596
16	10 405	888	4 485
17	9 544	861	5 346
18	8 643	901	6 247
19	7 733	911	7 157
20	6 688	1 045	8 202

Porównanie wielkości zamieszczonych w **Tabelach 1 i 2** wskazuje na niespełna 30%-owy wzrost wartości maksymalnego poboru mocy przez odbiorców podlegających ograniczeniom w 11 stopniu zasilania (czyli faktycznie bez obowiązywania ograniczeń) przy aż 70%-owym wzroście niezwykle istotnej z punktu widzenia skuteczności wprowadzanych ograniczeń wielkości maksymalnego poboru mocy elektrycznej w 20 stopniu zasilania (odpowiadającej mocy tzw. bezpiecznej, deklarowanej przez odbiorców podlegających ograniczeniom). Powyżej opisany wzrost maksymalnego poboru mocy elektrycznej w 20 stopniu zasilania jest prawdopodobnie skutkiem zjawiska zawyżania przez odbiorców poziomu mocy bezpiecznej. Znaczący wzrost wartości dopuszczalnego poboru mocy w 20 stopniu zasilania, przy zaobserwowanym jednocześnie średnim maksymalnym poborze mocy z KSE dla wszystkich odbiorców podlegających ograniczeniom w wysokości poniżej 50% sumarycznej wielkości umownej tych odbiorców, stwarza ryzyko braku możliwości uzyskania odpowiedniej redukcji poboru mocy po wprowadzeniu ograniczeń, przez co ryzyko wystąpienia blackout'u wzrasta.

Konieczne zatem jest zapewnienie urealnienia w planach ograniczeń wartości liczbowych mocy w poszczególnych stopniach zasilania, w oparciu o wspomniane już na wstępie wartości pomiarowe, które w sposób jednoznaczny wskazują na rzeczywiste pobory mocy przez odbiorców podlegających ograniczeniom. Na podstawie dokonanej przez operatorów systemów elektroenergetycznych analizy, zgodnie z metodologią określoną w rozporządzeniu, na podstawie danych pomiarowych za pełny okres pomiarowy obejmujący 12 miesięcy (I kwartał 2015 - III kwartał 2016), wyznaczono moce maksymalnego poboru w poszczególnych stopniach zasilania wraz z prognozą efektów wprowadzenia tych stopni. Wyniki analizy spodziewanych efektów zawiera **Tabela 3**.

Tabela 3 *)

Stopień zasilania	Maksymalny pobór mocy elektrycznej w danym stopniu zasilania [MW]	Efekty ograniczeń [MW]	
		w stopniu zasilania	narastająco
11	10 629	0	0
12	9 689	940	940
13	8 749	940	1 880
14	7 809	940	2 820
15	6 869	940	3 760
16	5 929	940	4 700
17	4 989	940	5 640
18	4 049	940	6 580
19	3 109	940	7 520
20	2 169	940	8 460

*) Wartości zawarte w Tabeli 3 zostały określone na podstawie analizy, która została przeprowadzona na bazie rzeczywistych danych dla odbiorców przyłączonych do sieci przesyłowej oraz dla około 40% odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej objętych planem wprowadzania ograniczeń (obowiązującym tych odbiorców w okresie od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2017 r.).

Powyższe wielkości maksymalnego poboru mocy w poszczególnych stopniach zasilania (przez wszystkie podmioty podlegające ograniczeniom na terenie całego kraju), w przypadku ich uwzględnienia w uzgadnianym przez OSP z Prezesem URE planie wprowadzania ograniczeń (tj. planie, opracowywanym zgodnie z rozporządzeniem), poprzez zaimplementowane mechanizmy będą znacząco bliższe wielkościom możliwym do osiągnięcia w rzeczywistości. Dopiero wprowadzenie w życie proponowanego rozporządzenia pozwoli osiągnąć efekt rzeczywistej redukcji w 20 stopniu zasilania zbliżony do wartości 8.460 MW (Tabela 3), a nie jak to miało miejsce 10 sierpnia 2015 r., faktycznej redukcji ok. 2.090 MW zamiast 7.651 MW wynikającej z planu ograniczeń 2014/2015.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Poszczególne kraje członkowskie OECD/UE mają własne systemy regulacji prawnych pozwalających na wprowadzanie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w celu zachowania prawidłowego funkcjonowania KSE w przypadkach niedoboru mocy. Rozwiązania te są uregulowane w prawodawstwie tych krajów lub w kodeksach sieci stosowanych przez operatorów systemu.

Stosowane przez inne kraje rozwiązania oparte są m.in. na opracowywaniu planu ograniczeń oraz wprowadzaniu różnych rodzajów stopni (poziomów) ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej - rozwiązanie stosowne w większości państw europejskich, a zasady zbliżone do modelu przyjętego w Polsce, opracowywaniu analiz ryzyka wystąpienia niedoboru mocy w KSE lub programach DSR (*ang. Demand Side Response*) jako podstawowym narzędziem stosowanym w pierwszej fazie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej przed wprowadzeniem ograniczeń w systemie nakazowym (administracyjnym).

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Operatorzy systemów elektroenergetycznych	Operator Systemu Przesyłowego elektroenergetycznego (OSP), Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych elektroenergetycznych (OSD)	Dane Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki	zapewnienie większej stabilności działania systemu elektroenergetycznego w Polsce;zapewnienie możliwości skutecznego przekazywania informacji nt. wprowadzonych ograniczeń przez operatorów systemu odbiorcom podlegającym tym ograniczeniom.
Odbiorcy o mocy umownej 300 kW i wyższej	Wartość zmienna w czasie - aktualnie ok. 9 000 odbiorców w Polsce	Dane własne OSD i OSP	Ograniczenie w poborze energii elektrycznej, bez konieczności całkowitego pozbawienia zasilania.
Odbiorcy o mocy umownej poniżej 300 kW	Wartość zmienna w czasie - dla obszaru całego kraju ok. 14 mln gospodarstw domowych w Polsce	GUS; Prognoza gospodarstw domowych na lata 2016 - 2050	Uniknięcie przerw w zasilaniu odbiorców podlegających ochronie w przypadku blackout'u obejmującego obszar kraju (lub jego części)

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt był przedmiotem pre-konsultacji. Na etapie przygotowywania projektu założenia były konsultowane na roboczo z PSE S.A., Polskim Towarzystwem Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej oraz Urzędem Regulacji Energetyki.

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt zostanie przekazany do konsultacji (21 dni) do następujących podmiotów:

- 1) Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie,
- 2) Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych,
- 3) Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektryczne,
- 4) Polski Komitet Energii Elektrycznej (PKEE),
- 5) Stowarzyszenie Elektryków Polskich,
- 6) Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego,
- 7) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT)
- 8) Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii,
- 9) Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.,
- 10) Krajowa Izba Gospodarcza,
- 11) Fundacja - Instytut na rzecz Ekorozwoju,
- 12) Client Earth Prawnicy dla Ziemi,
- 13) Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej (PTPiREE),
- 14) Towarzystwo Obrotu Energią (TOE),
- 15) Polska Izba Magazynów Energii (PIME),
- 16) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Dystrybutorów Niezależnych Energii Elektrycznej (OSDnEE),
- 17) Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu,

- 18) Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.,
19) PKP Energetyka S.A.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania (21 dni) następującym podmiotom:

- 1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.

Z uwagi na zakres projektu, który dotyczy zadań związków zawodowych, projekt podlega opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe. Projekt zostanie przekazany (30 dni) do następujących reprezentatywnych związków zawodowych:

- 1) „Niezależny Samorządny Związek Zawodowy” Solidarność,
2) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
3) Forum Związków Zawodowych.

Z uwagi na zakres projektu, który dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców. Projekt zostanie przekazany (30 dni) do następujących reprezentatywnych organizacji pracodawców:

- 1) Pracodawcy RP,
2) Konfederacja Lewiatan,
3) Związek Rzemiosła Polskiego,
4) Związek Pracodawców Business Centre Club,
5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projekt nie podlega opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, gdyż nie dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej.

Projekt dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego, wobec czego wymaga zaopiniowania przez RDS.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

Wyniki opiniowania i konsultacji publicznych zostaną omówione w raporcie z opiniowania i konsultacji publicznych udostępnionym na stronie Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2019 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Kapitały własne operatorów systemów elektroenergetycznych.
	W przypadku niektórych odbiorców niezbędne będzie dostosowanie układów pomiarowo-rozliczeniowych zgodnie z wymaganiami ustawy i aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Regulacja nie wymaga wydatkowania środków z budżetu państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wejście w życie rozporządzenia spowoduje konieczność jednorazowej aktualizacji umów, na podstawie których przedsiębiorstwa te są zaopatrywane w energię, jeżeli moc umowna obiektu będącego w posiadaniu przedsiębiorstwa wynosi 300 kW lub wyżej. Cykliczne aktualizowanie mocy potrzebnych do wyznaczenia stopni zasilania nie skutkuje zmianą umowy.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie rozporządzenia spowoduje konieczność jednorazowej aktualizacji umów, na podstawie których przedsiębiorstwa te są zaopatrywane w energię, jeżeli moc umowna obiektu będącego w posiadaniu przedsiębiorstwa wynosi 300 kW lub wyżej. Cykliczne aktualizowanie mocy potrzebnych do wyznaczenia stopni zasilania nie skutkuje zmianą umowy.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zapewnienie dostaw energii elektrycznej (bez konieczności wprowadzania stosowania wyłączeń awaryjnych), w przypadku zagrożeń w funkcjonowaniu KSE spowodowanych brakiem wystarczającego poziomu mocy w KSE.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Zastosowanie w praktyce przepisów rozporządzenia uwarunkowane jest wystąpieniem określonych sytuacji lub ich splotu wymuszających konieczność wprowadzenia ograniczeń (utrzymująca się przez wiele dni fala upałów, bardzo niski poziom wód służących do chłodzenia bloków, remonty jednostek wytwórczych w newralgicznych węzłach KSE, brak możliwości pozyskania mocy od zagranicznych operatorów systemu, awaria w systemie). Powyższe może nie zaistnieć przez szereg lat - w takim przypadku rozporządzenie nie ma żadnego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorstw. W przypadku zaistnienia okoliczności powodujących zastosowanie przepisów rozporządzenia, wpływ ten będzie uzależniony od okresu obowiązywania ograniczeń, wprowadzonych stopni zasilania oraz liczby przedsiębiorstw, które będą podlegać ograniczeniom (jest to wielkość zmienna ze względu na: obszar wprowadzanych ograniczeń, ciągły proces przyłączania nowych podmiotów, proces zmian mocy umownej, procesy podziału przedsiębiorstw i wydzielania ze struktur przedsiębiorstw określonych działalności lub wydzielania nowych podmiotów z przedsiębiorstw już funkcjonujących na danym rynku, likwidację przedsiębiorstw). Alternatywą jest wystąpienie awaryjnych wyłączeń odbiorców na pewnych obszarach kraju lub nawet w całym kraju (tzw. blackout), skutkujących wystąpieniem znacznych strat w gospodarce narodowej.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: skrócenie czasu przekazania informacji do odbiorców energii nt. wprowadzonych ograniczeń oraz zmiany stopni zasilania.	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Rozporządzenie wprowadza sposób komunikacji z wykorzystaniem poczty elektronicznej oraz wiadomości SMS, pomiędzy operatorami systemu a odbiorcami podlegającymi ograniczeniom w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.	
9. Wpływ na rynek pracy	
Brak wpływu	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: sytuacja społeczna i ekonomiczna osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.	☐ demografia ☐ mienie państwowe
	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana regulacja nie wpłynie na sytuację społeczną, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych. Będzie miała natomiast pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną ww. osób.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Rozporządzenie zawiera w większości normy warunkowe, ich zastosowanie jest możliwe w specyficznych okolicznościach, zatem jego zastosowanie jest uzależnione od wystąpienia czynników zewnętrznych.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ewaluacja jest nieprzewidywalna, mierniki nie powinny być stosowane. Rozporządzenie zawiera normy stosowane w specyficznych, ekstremalnych okolicznościach i jego zadaniem jest łagodzenie negatywnych skutków.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak załączników	